

Päätösten vaikutusten arviointi ennakkoon

EVA-keskustelutilaisuus Satakunnassa 2.2.2021

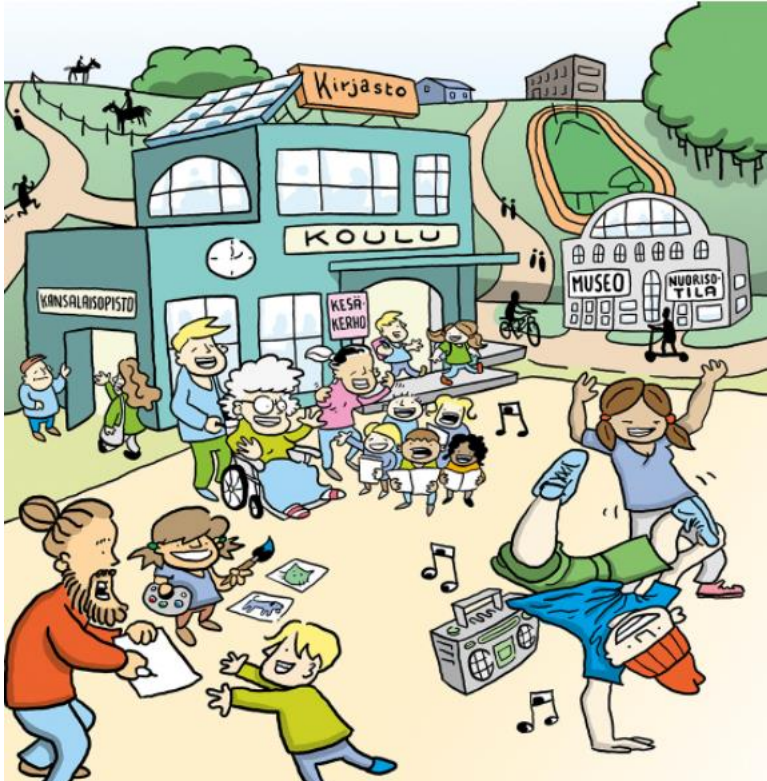
Nella Savolainen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Onko kuntapäätöksenteko tulipalojen sammuttamista vai...

...ennakoivaa mahdollisuuksien luomista?

Kuva: Kuntaliitto

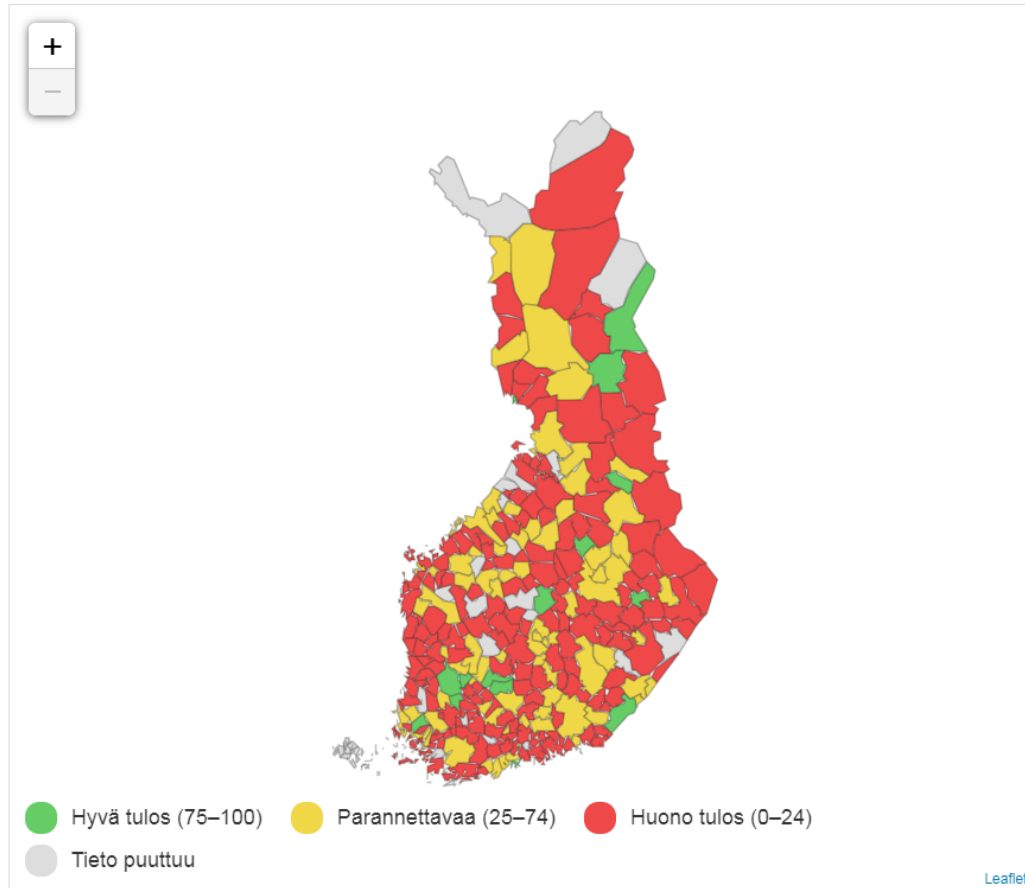
<https://www.kuntaliitto.fi/hyvinvoinnin-edistamisen-hyvät-kaytannot>

Kunta voi toiminnallaan

- vahvistaa asukkaiden mahdollisuuksia ja kykyä huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään
- tarjota olosuhteita jotka ylläpitävät ja vahvistavat olemassa olevaa terveyttä ja hyvinvointia

Ennakoarviointi vielä harvinaista

Päätösten ennakoarviointi käytössä 2019

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on **tapa arvioida etukäteen**, miten valmistelussa oleva päätös mahdollisesti vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään – esimerkiksi hyvinvointiin ja terveyteen.

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä on kehitettävää erityisesti päätösten vaikutusten ennakoarvioinnissa.

Lähde: Teaviisari –verkkopalvelu www.teaviisari.fi

[Kartta vuoden 2019 kuntajohdon tiedonkeruun tuloksista päätösten ennakoarvioinnin käytöstä kunnissa](#)

Tilanne (v.2019)

- **Kunnista 28 prosenttia** oli tehnyt päätöksen vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) käytöstä kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavien päätösten valmistelussa.
- Maakunnissa päätöksiä oli tehty vaihtelevasti (8–56 %). Päijät-Hämeen kunnista hieman yli puolet (56 %) oli tehnyt päätöksen vaikutusten ennakoarvioinnista, Etelä-Savon kunnista vain kahdeksan prosenttia.
- Päätösten vaikutusten ennakoarviointimenetelmän käyttö oli yleisintä lautakuntapäätösten valmistelussa, jossa 37 prosenttia kunnista ilmoitti käyttävänsä menetelmää ainakin joillakin toimialoilla.
- Maakuntatasolla menetelmän käyttö lautakuntapäätösten yhteydessä vaihteli 21–67 prosentin välillä. Vuonna 2018 toteutetun Ennakoarviointikäytäntöjen uudistaminen ja toimeenpano-projektin myötä kuntien vaikutusten ennakoarvioinnissa on tapahtunut hienoista edistystä.
- Uusi tiedonkeruu tänä keväänä. Asia kehittämisen kohteena myös mm.Terve Kunta –verkostossa.
- Lähteet:
 - [Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet, prosessit ja toimenpiteet kunnissa sekä alueilla. Pekkanen, Niina; Saaristo, Vesa; Ståhl, Timo \(2020\) Tutkimuksesta tiivistä 5/2020.](#)
 - Kuntaliitto <https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2018/evataan-yhdessa-vaikutusten-ennakoarvioinnilla-kestavia-paatoksia-opas>
 - <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/paatosten-vaikutusten-ennakoarviointi>

Yksi keskustelun aihe tälle päivälle

- Onko kunnassanne tehty **koronaan liittyviä** päätöksiä?
- Onko päätösten erilaisia mahdollisia vaikutuksia pohdittu etukäteen? Onko näistä tehty systemaattisempaa arviointia?
- Jaa esimerkkisi / ajatuksesi!
- [Koronaepidemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen](#)